

Naniri naporinso'

Papironiaquë quëpahuachinara napopiso'

1 ¹Papironia copirno Napocotono itopisoso', sontaronënpitarë chachin Quirosarin ninanoquë canquirin. Canquirahuatona', ahüëcaiso marë' tancapitopi. Naporo tahuëri'sa Cota huënton israiro'sa copirnonënaso', Coaquin itopi. Copirno ya'coninso', nani cara pi'ipitarin. ²Siniro nohuanton Napocotonoso' canatahuaton, Coaquin manin. Yosë pëinënquë nisha nisha ohuaparisonta ya'huërinso', patoma na'con manin. Inapita macaton ya'huërinquë quëparin. Mamanshinënpita moshapiso pëiquë acoonin. Pa'ton nininsopita tapapiquë acorin. Coaquinta israiro'sarë chachin inátohua asacatacaiso marë' quëparin. ³⁻⁵Inaquë nipachina Napocotonoso', hua'anëntërinso pëiquë sacatopisopita^a hua'anën camairin: "Aspina. Israiro copirno quëmopinënpita quëran hui'napi'sa huayonaton quëquë'. Israiro hua'ano'sa quëmopinënpita quëraonta', quëquë'. Noyapin noyapin ni'topisopita, co máquëna tëranta tëhuë-rinsohüë', yonquinahuano'sa ni'tona', míso nonpisopita, nani ma'sha nitotopisopita, hua'anëntërahuëso pëiquë sacatochináchin inashitopiso quëquë'. Inapitaso', canpoa nanan a'chinchina'. Cartioro'sa nitotërinso' quiricarosanta'^b, cara pi'ipi a'chinchina'. A'chintasoí, ca

ca'nahuëso chachin inapitanta ca'sapi. Ca huino o'orahuëso chachin o'osapi. Ina piquëran catahuainacoso marë' acoarahuë'," itërin.

Naniri amiconënpitarë chachin copirno pëiquë ya'huëpiso'

⁶Napotohuachina Aspinaso', hui'napi'sa huayonin. Catapini ya'piso', Cota huënton hui'napi'sa'. Inapitaso', Naniri, Ananiasë, Misairo, Asariasë, inapita. ⁷Ina pochin ninihuanpirina-huë', hua'ani Naniriso', Piritasasaro itërin. Ananiasënta', Satraco itërin. Misairoso nipirinhüë', Misaco itërin. Asariasëso', Api-nico itërin. ⁸Naniriso napoaponahuë', co nohuantërinhuë' copirno ca'ninso' capacaso'. Co huino o'orinso tëranta', o'ocaso nohuantërinhuë'. Amiconënpitanta', ina pochachin yonquipi. Napoaton Naniriso': "Ama në'huëtërinso pochin Yosë nicaincoiso marëhuë', co nohuantërai huë' iso cosharo capaca'huaiso'. Huinonta', co nayaraihuë'," itërin hua'an nontaton. ⁹⁻¹⁰Yosë nohuanton hua'aniso Naniri noya nicaponahuë':

—Nani copirno camaitërin ma'sona canpita capacamaso'. Ma'sona o'ocamasonta', nani camaitërin. Canpitaso nisha capatoma co a'napita hui'napi'sa pochin copirno ni'pachinquëmahuë', canpita na'in quëran inaso atëpataponco. Ina të'huatato napoarahüë ta'a, itërin.

^a 1.3-5 *Hua'anëntërinso pëiquë sacatopisopita*: Inapitaso' macayopinano'sa'.

^b 1.3-5 *Cartioro'sa nitotërinso' quiricarosanta'*: Iráca quëran huarë' cartiarosaso', tayora nitotoro'sa ya'conpi, pënotono'sa', ninotona'piro'sa', inapita ya'conpi. Nia'chintacaiso marë', inapitaso na'a quiricarosanta' ninshitopi.

¹¹⁻¹³Naniri, Ananiasë, Misairo, Asariasë, inapita a'paicaso marë' Aspinaso', a'nara hua'an acorin. Ina ya'huërë Naniriri nontaton:

—Quëmaso' hua'anëhuëinquën. Quiyaso' piyapinënpitacoi. Shonca tahuëri marë' ténitoncoi, no'pa quëran paporinsopitaráchin quëtocoi ca'li. O'oca'-huaiso marënta', i'shara quëtocoi. Ina piquëran a'napita hui'napi'sa copirno cosharonën ca'pisopitarë'coi nicanari'li. Co inapita pochin chinihuatoisohuë', ma'sona yonquiranso nitocoi, itërin.

¹⁴Napotohuachina, hua'anso' nohuantërin. Shonca tahuëri no'pa quëran papotërin sopitaráchin a'carin. ¹⁵Inanapo tahuëri quëran catapini ya'piso', a'napita hui'napi'sa copirno cosharonën ca'pisopita quëran noya noya chinipi. ¹⁶Ina nicaton, inanpi cosharoráchin inapitaso a'carin. Ya'huërë' copirno cosharonën quëtopisoso', inaora pëinënuquë quëparin. Huinonta inapotërin.

¹⁷Yosë nohuanton inapita hui'napi'saso', yonqui yonquícharahuatona', nitoto nitotócharapi. Nisha nananquë quiricaros'a ninshitopirinahuë', inanta nitotaantapi. Ya'ipi a'chintopiso nitotopi. Naporahuaton Naniriso', ma'sona tapon hua'napisopitanta nitotërin. Hua'narëso pochin ni'pachinanta', ma'sona tapon naporinso nitotërin. ¹⁸Copirno tahuëri acorinso nanihuachina, ya'ipi hui'napi'sa Aspinari copirnoquë quëparin. ¹⁹Inari téniton nontohuachina, co a'naya tëranta Naniri, Ananiasë, Misairo, Asariasë, inapita pochin quënaninhuë'. Napoaton inapitaso', catahuacaiso marë' acorin. ²⁰A'na tahuëri ma'sona nicacaso' natanpachina, a'napita quirica nitotoro'sa quëran noya noya sha'huitopi. Magiaro'sa', ninotona'piro'sa', co inapitari

tëranta inapita hui'napi'sa pochin copirno sha'huitopihuë'. ²¹Inapoaton Naniriso', Papironia copirno hua'a-nëntërinso pëiquë sacatërin. Pirsia copirno Siro itopiso', a'na pi'isa' copirno ya'coninso naniquë huarë', inaquëranchin sacatërin.

Napocotono hua'narinso'

2 ¹Napocotono pa'pin ya'huëréna-mën Copirno ya'coninso', nani cato pi'ipitarin. Naporos' inaso nisha nisha hua'naton, pa'yanin. Ina yonquirápaton co huachi huë'écaso nanitërinhuë'. ²⁻³Napohuachina, magiaro'sa amatërin. Ninotona'piro'sa', pënotono'sa', quirica nitotoro'sa', inapitanta amatërin. Ma'sona tapon hua'narinsopita sha'huitacaiso marë' naporin. Napoaton ya'ipi inapitari paapapi. Naporos' inaso': —Huë'ëhuëquë ma'sha quënanahuë'. Napoaporahuë', ma'sona tapon hua'narahuëso co nitotatohuë', yonquirárahue', itërin.

⁴Napotohuachina, inapitaso Aran nananquë copirno nontopi:

—¡Quëmaso sinioro copirno chiníquën nanantëran! ¡Hua'qui tahuëri nicaton, hua'anëntocoi! Quiyaso quëma piyapinënpitacoi. Sha'huitocoi hua'naranso nipachin, ma'sona tapon naporinso sha'huichinquën, itopi.

⁵—Hua'narahuësona sha'huitatomaco, ma'sona tapon naporinso sha'huitamacoso ya'huërin. Co'so' sha'huitohuatamacohuë', teparahuatënëma yaquiarinënuquëma'. Pëinëmanta amoro tël'yatacaiso marë' ya'huëapon. ⁶Hua'narahuëso sha'huitatomaco, ma'sona tapon naporinsonta sha'huitoco. Inapotohuatamaco, notohuaro' ma'sha nicanaranquëma'. Ca nohuanton naní quëran noya nicatënënuquëma', moshaponënuquëma'. Napoaton hua'narahuëso sha'huitatomaco, ma'sona

tapon naporinsonta sha'huitoco, itërin.
 7 Inapitariso natanaponaraihuë':

—Sha'huitocoi hua'naranso nipachin.
 Quiyari ma'sona tapon naporinso sha'
 huichinquën, itaantapi.

8-9 —Nani sha'huitëranquëmaso'
 natanatoma', nonpintamacoso marë'
 co a'naroáchin yasha'huitëramacohuë'.
 Hua'narahuëso co sha'huitohuatamacohuë',
 ina quëran chachin ya'ipinquëma
 chiminapoma'. Nani canpita capini
 nonpintamacoso' nisha'huitërama'.
 Inapotatomaco nisha yonquica'huaso
 marë' naporama'. Napoaton ma'sona
 hua'narahuësonta', sha'huitamacoso
 ya'huërin. Ina sha'huitohuatamaco
 tëhuëinchinso', ma'sona tapon naporinso
 tã, "no'tëquën sha'huitërinaco,"
 tosarahuë, itaantar in copirnor.

10 —Co insonta isoro'paquë ina pochin
 sha'huicaso nanitërinhuë'. Naporahuaton,
 co inso copirno tëranta magiaro'sa',
 ninotona'piro'sa', quirica nitotoro'sa',
 inapita quëma pochin nataninhuë'.
 Chiniquën nanantaponahuë', co inapochin
 inhuë'. 11 Natanancoisoso', co onpo
 nitotochináchinhuë'. Co piyapimiaso',
 ina pochin sha'huitiinquinëso nanitërinhuë'.
 Yosëro'saráchin a'na nanitomarai'.
 Napoaponahuë', inapitaso co canpoarë'
 ya'huëpihuë', itaantapi inahuarinta'.

12 Ina natanaton, copirnos pa'pi
 no'huitërin. No'huitaton ya'ipi magiaro'sa',
 ninotona'piro'sa', pënotono'sa',
 quirica nitotoro'sa', inapita Papiro-
 niaquë ya'huëpiso', tëpacaiso' camaitërin.
 13 Camaitërinso nahuinpachina,
 Nanirinta amiconënpitarë chachin
 tëpacaiso marë' yonipi.

**Naniri amiconënpitarë
 chachin cha'ërinso'**

14-15 Copirno a'paipisopita hua'anënso',
 Arioco itopi. Copirnor magiaro'sa',

ninotona'piro'sa', pënotono'sa', quirica
 nitotoro'sa', inapita tëpacaiso ina
 camairin ni'ton, nani yatëparapi.
 Napohuachina, Naniriso noya yonqui-
 rahuaton oshaquëran Arioco natanin:

—¿Onpoatonta ina pochin copirno
 camaitërin? itërin.

Napotohuachina, inariso ya'ipi sha'
 huitërin. 16 Ina natanaton, Naniriso
 copirno nontapon pa'nin: "Sinioro
 copirno, pi'pian ninaco. Hua'naranso
 sha'huitatëinquën, ma'sona tapon naporinso
 tã, sha'huichinquën," itërin.
 Napotohuachina nohuantërin. 17-18 Nani-
 riso pëninquë pa'sahuaton, amiconënpita
 ya'ipi sha'huitoonin: "Canpitanta
 iyaro'sa catahuaco. Chiniquën Yosë
 nonchi copirno hua'narinso anitotatonco,
 ma'sona tapon naporinsonta anitochinco.
 Ama a'napitarë chachin tëpainënpoaso
 marëhuë' inapoa'ahua'," itërin.
 Napotohuachina, inachachin nipi.
 19-20 Naporo tashi Siniorori hua'narëso
 pochin ya'notahuaton, ya'ipi anitotërin.
 Napoaton "Yosparinquën," itaton, iso
 pochin Yosë nontërin:

"¡Ma noyanquëncha quëmaso
 Sinioro paya!

Quëmasáchin ya'ipi piyapi'sa
 chinochinën.

Ya'ipi nitotëran. Ya'ipi nanitapan.

21 Quëma nohuanton tahuëriro'sa
 nishatërin.

Quëma nohuanton copirnorosanta
 ya'conpi.

Quëmari chachin inapitanta
 ocoiran.

Quëmari yonquinahuano'santa
 yonqui quëtëran.

22 A'naquën ma'sha, co nitotochináchinhuë'.

Napoaponahuë quëmari anitotohuatana,
 nitotopi huachi.

Quëmaso tahuëri pochin ninan
ni'ton,
co tashinanquë tëranta na'pita-
rinënhuë'.

²³ Quëmaso Yosëinquën.
Shimashonëhuëipitanta', chino-
tërinën.

'Yosparinquën,' itatëinquën
chinotëranquën.

Quëma nohuanton yonquína-
huan nisahuato chiníquenco.
Natananquënsonta anitotë-
ranco.

Copirno hua'naton co napion
ancantápirinhuë', anitotë-
ranco," itërin.

²⁴ Yosë nontahuaton Naniriso', Arioco
nicapon pa'nin. Quënanconahuaton:
—Ama tëpacoisohuë'. Copirnoquë
quëpaco hua'narinso sha'huita'huaso
marë', itërin.

²⁵ Napotohuachina, a'naroáchin
inaquë quëparahuaton:

—A'nara Cotia parti quëran quëmapi
quënëso', ma'sona tapon hua'naranso',
sha'huitarinquën, itërin.

²⁶ Napotohuachina copirnorin Naniri
nontaton itapon:

—¿Quëma Piritasasaro nanitëran
hua'narahuëso', ma'sona tapon napo-
rinso', inapita sha'huitaancoso ti? itërin.

²⁷⁻²⁹—Tëhuëinchachin mini siniore
copirno, magiaro'sa', ninotona'piro'sa',
pënotono'sa', quirica nitotoro'sa', tayora
nitotoro'sa' inapita ya'huërin. Ya'huëpi-
rinahuë', co a'naya tëranta quëma yani-
totëranso nanitopihuë' anitotiinënso'.
Napoaponahuë', inápaquë a'nara Yosë
ya'huërin. Co onpo nitotacasohuë'
nipisopita nanitërin anitotiinpoaso'.
Ina mini anitotarinquën a'na tahuëri
ma'sona onpocaso'. Ma'sona hua'na-
ranso', ma'sona tapon naporinso', inapita
iporaso sha'huitaranquën: Huë'ëranquë

quëhuënaton, a'na tahuëri ma'sona
onpocaso' yonquiráran. Naporaran
quëran huë'ëpiranhuë', Yosëso', a'na
tahuëri ma'sona onpocaso', hua'naran
quëran anitotërinquën. ³⁰Ina canta
anitotërinco. Co a'napita piyapi'sa
quëran na'con na'con nitotërahuëso
marë' anitotërincohuë'. Ma'sona tapon
hua'naranso anitota'huanquënso marë'
anitotërinco. Sha'huitohuatëinquën
quëmanta quëhuënaton yonquiráranso',
no'tëquën nitotaran huachi.

³¹ Hua'naranquë siniore copirno,
a'nara nonanpiso' huaniárin quënanan.
Panca masho nisahuaton huënaratarin.
Naporahuaton pa'pi të'huatoro ya'norin.

³² Motënso', oro quëransáchin. Të'tëtën,
tanpaquën, inapitaso', prata quëran.
Së'namën, tonainpita, inapitaso sha'pi
hua'na quëran. ³³ Pa'huëquënpitaso',
hua'namia quëran. Nantëquënpitaso
nipirinhue', patomachin hua'namia
quëran, patomachin tëshiro'pa' quëran.

³⁴ Ina nicasëinquën chachin motopi quëran
inaora a'nara na'pi notarintërin. Inapo-
rahuaton, nonanpiso' nantëquën ohuan-
quimarin. Inapotohuachina ya'ipi pa'pan
pa'pantërin. ³⁵ Ina quëran a'naroáchin
ya'ipi no'moshin taranin: Hua'namia,
tëshiro'pa', sha'pi hua'na, prata, oro,
inapita naporin. Pi'ipi tahuëri pintia-
tohuatëra, amocan quënanëso pochin
taranpachina, ihuani ya'ipi quiquirin.
Co pi'pian tëranta acorinhue'. Ohuanto-
na'pi na'piso nimirinhue', panca motopi
taranahuaton, ya'ipiro'pa' ya'sotërin.

³⁶ Ina pochin hua'naran. Iporaso
ma'sona tapon naporinso sha'huichin-
quën: ³⁷ Quëma siniore copirno ya'ipi
copirnoros'a quëran chini chiníquën
nanantëran. Yosë inápaquë hua'anën-
tërinso nanan quëtërinquën ni'ton,
ya'ipi hua'anëntëran. Ina nohuanton
chiníquën nanantëran. Ina nohuanton

chachin ya'ipiya quëran noya nica-tënën natërinën. ³⁸Ya'ipi parti piyapi'sa ya'huërinso', quëma ahua'anëntërin-quën. Ma'sharo'sa', inairaro'sa', inapita quëran huarë' hua'anëntamaso marë' acorinquën. Ina nohuanton ya'ipi hua'anëntëran. Napoaton nonanpiso' ni'nanso', motën oro quëran nininso pochin ninan. ³⁹Quëma piquëran, a'na ya'huërë' hua'anëntaantapon. Inaso co onpopinchin chiniquën nanantarinhue'. Ina piquërantá', a'na ya'huërë' ya'ipi ro'pa' hua'anëntaantapon. Oro, prata, inapita quëran co onpopinchin sha'pi hua'naso pa'tërinhue'. Ina pochin ina copirronta', nisarín. ⁴⁰Ina hua'anëntërinso piquëran, a'nanta isoro'paquë hua'anëntaantapon. Inaso', hua'namia chinirinso pochin chiniquën nisarín. Hua'namiaso tarítón ni'tón, ya'ipi pa'paarin. Ina naporinso pochin ina hua'anëntohuachin, a'napita copirno-ro'sa ata'huantapon.

⁴¹⁻⁴²Hua'nahuatana, ina nantëquënso', hua'namia quëran nisahuaton, tëshiro'pa' quëran ni'nán. Inaso', piquëran copirno ya'coninso isoro'pa' hua'anëntohuachin, cato huëntón pochin nisarín. Hua'namia pochin chiniquën nicaponahuë', tëshiro'pa pochin co onpopinchin chiniarinhue'. ⁴³Hua'namia tëshiro'parë ayontëreso pochin naporo tahuëri'sa hui'nina niacoantona a'na huëntóichin nicacaiso marë' anoyatapi. Napopirinhue', co a'na huëntóichin nicacaiso' nanitapihue'. Tëshiro'pa' hua'namiarë', co niayontacaso' nanitërinsohuë' pochin nisarín. ⁴⁴Ina copirno-ro'sa hua'anëntasoi', Yosë inápaquë ya'huërinso hua'anëntarin. Ina hua'anëntërinso', co onporonta ta'huantarinhue'. Co a'napita naciono'sari minsëarinhue'. A'napita hua'anëntopiso', ya'ipi ata'huantapon. Ya'huërë'

ina hua'anëntërinso', ya'huëmiatapon. ⁴⁵⁻⁴⁶Ina tapon naporin hua'naranquë motopi quëran na'pi notarintaton hua'namia, sha'pi hua'na, tëshiro'pa', prata, oro, inapita ni'nomorinso'. Yosëso chini chiniquën nanantaton, a'na tahuëri ma'sona onpocaso' anitotërinquën. Hua'naranso no'tëquën sha'huitëranquën. Ma'sona tapon naporinsonta', no'tëquën sha'huitëranquën, itërin.

Naporo' Napocotonoso', Naniri notënanquë isonin. Isonin quëran no'paquë huarë' monshorahuaton mosharin. Ina quëran piyapinënpita camairin, ma'sha tëparahuatona Naniri moshacaiso'. Yonarin pochin nininsonta a'përahuatona', moshacaiso camaitërin. ⁴⁷Ina quëran Naniri itapon:

—Canpita Yosë chinotëramasoso', ya'ipi yosëro'sa quëran chini chiniquën nanantërin. Ya'ipi copirno-ro'sa hua'anëntërin. Inasáchin co nitotacasohue' nininsonta anitotërin. Napoaton hua'narahuëso anitotatënuquën, ma'sona tapon naporinsonta', anitotërinquën, itërin.

⁴⁸Ina quëran chiniquën nanantaton camaitacaso marë' acorin. Ya'ipi Papi-ronia propinciaquë chirinchi nicacaso marë' acorahuaton, ya'ipi quirica nitotoro'sa camaicaso marënta acorin. Naporahuaton notohuaro' ma'sha pa'tón nininsopita quëtërin.

⁴⁹Naniriri copirno natanpachina, Satraco, Misaco, Api-nico, inapitanta Papironia propinciaquë chiniquën nanantatona camaitacaiso marë' acorin. Nani-riso nipirinhue', copirno hua'anëntërinso pëiquë chachin ya'huëaton, camaitarin.

Mamanshi moshapiso'

3 ¹Ina piquëran Napocotono copir-noso', a'nara mamanshi oro quëran anitërin. Inaso', cara shonca mitro naporopitahuaton, cara mitro

pancanatërin. Nani tënihuachinara, Tora itopiso' noya ro'tëquë acocaiso camaitërin. Ina noya ro'tëso', Papironia propinciaquë chachin ya'huërin. ²⁻³Ina piquëran, ya'ipi chirinchiros'sa panca pancana hua'anëntopisopita amatërin. Sontaro hua'ano'sa', propincia chirinchiros'sa', copirno ayonquina'piros'sa', coriqui tapana'piros'sa', coisëros'sa', a'napita hua'ano'santa ya'ipi propinciaros'sa quëran, amatërin. Mamanshi anitërinso moshacaiso marë' yaacoaton, amatërin. Napohuachina, ya'ipi ina hua'ano'sa inaquë niyontonpi. ⁴A'na hua'ani caniaritacaso marë' chiniquë camaitërin: "Ya'ipinquëma copirno camaitërinso noya natanco'. Naporin: 'Canpitaso nisha nisha piyapinquëma'. Nisha nisha nacionquë ya'huërama'. Nisha nisha nananquë nonama'. ⁵⁻⁶Apira nisha nisha pi'nirapi: Tronpitaros'sa', nisha nisha pirinanos'sa', inapita pihuirapi. Nisha nisha arparos'sa', tonton, tanporo, inapitanta pi'nirapi. Ya'ipi nisha nisha pi'nicaïso nipisopita pi'nirahuachina', ya'ipinquëma isonarama'. Isonama quëran no'paquë huarë' monshorahuatoma mamanshi anitërahuëso', moshaa'rama'. Inso tëranta co yamoshahuachinhuë', panca orno huënaratapaguë të'yatacaïso marë' camaitarahuë', tënin," itërin.

⁷Napoaton nisha nisha pi'nicaïso nipisopita pi'nirahuachinara, ya'ipiya isonpi. Isonpi quëran no'paquë huarë' monshorahuatona', oro quëran mamanshi nipiso' moshapi.

⁸A'naquën papironiaros'saso', cotioros'sa co quë'yapihuë'. Napoaton copirnoquë sha'huirapi. Paaparahuatona':

⁹—¡Quëmaso' copirnonëhuëinquën! ¡Nanpimiataton hua'anëntocoi! ¡Ama onporo tëranta nianchinëinquënsohuë'! ¹⁰Quëmaso' ya'ipicoi camairancoi

oro quëran mamanshi ninanso' moshaca'huaiso'. Nisha nisha pi'nicaïso nipisopita pi'nirahuachinara, isonahuatoï no'paquë huarë' monshorai quëran inapoa'huaiso camaitëran. ¹¹Insona co natëhuachinquënhuë', naporo chachin panca orno huënaratapaguë të'yatacaïson'ta', camaitëran. ¹²Napopiranhuë', a'naquën cotioros'saso', co pi'pian tëranta të'huatërinëinquënhuë'. Inapitaso', quëmari chachin Papironia propinciaquë hua'ano'sa nicacaiso marë' acoran. Inahuaso napoaponahuë', co mamanshinënpita moshapihuë', mamanshi oro quëran anitëransonta', co moshapihuë'. Inapitaso', Satraco, Misaco, Api-nico, inapita, itopi.

¹³⁻¹⁴Copirnosos' pa'pi no'huítahuaton, inapita quëcacaïso' camaitërin. Quëpachinara:

—¿Tëhuëinchachin canpitaso yosë-nëhuëpita, co yamosharamahuë' ti? Mamanshi oro quëran anitërahuëson'ta', co yamosharamahuë', topi. ¹⁵Iporaso nimirinhuë', moshacamaso ya'huërin. Mosica pi'nirahuachina', mamanshi anitërahuëso' isonama quëran no'paquë huarë' monshorahuatoma', moshaa'rama'. Co'so' inapohuatamahuë', naporo chachin orno huënaratapaguë të'yatarinëinquëma'. Inapotohuachinquëma', ¡co inso yosë tëranta', nicha'ëinquemaso nanitaponhuë'! itërin.

¹⁶⁻¹⁸Napotohuachina, inahuaso tapona':

—Co ina na'con yonquiraihuë' sinioro copirno. Yosë chinotëraïso' nohuan-tohuachin, nanitërin pën quëran nicha'ëincoïso'. Quëmá quëraonta nanitërin nicha'ëincoïso'. Napoaponahuë' co yanicha'ëhuachincointa', noyatapon. Co yosëros'sa mosharanso moshapoihuë'. Mamanshi oro quëran anitëransonta', co isonahuatoï moshapoihuë', itopi.

Pën quëran cha'ëpiso'

¹⁹Ina natanaton, copirnosos pa'pi no'huitërin. Naporahuaton: “¡Na'con na'con orno huënaratacaso marë' ihuë tël'yanantoco!” tënin camaitaton. Napohuachina, inapotopi. ²⁰Ina quëran sontaronënpita chini chiniquéno'sa ya'huëtërinso', cara ya'pi chachin tonporahuatona pënuë tël'yatacaiso' camairin. ²¹Cara ya'piso', noya a'mopiquëranchin tonpopi. Inapotahuatona pënuë tël'yatopi. ²²⁻²³“Manóton tël'yatoco,” tëninsos marë' inapopotirinahuë', inahuasa' pëni tëparin. Na'con na'con ahüënaratopi ni'ton, naporin. Cara ya'piso orno acopo tonpopinan anotopi.

²⁴Naporo' copirnosos, a'naróachin huanirin. Pa'pi pa'yanaton ayonquirinsopita hua'ano'sa natanin:

—¿Cara ya'pira' tonpopinan pënuë tël'yatërama pora? itërin.

—Naporin mini, itopi inahuarinta'.

²⁵—Napoaponahuë', caso catapini ya'pi pënuë co tonpopinahuë', ¡noya pa'sapi ni'nahuë'! A'nasos nipirinahuë', Yosë anquëninën pochin ni'nahuë', tënin.

²⁶Ina quëran orno ya'carirahuaton: —Satraco, Api-nico, Misaco. Canpitaso', Yosë chini chiniquéno nanantërinso' piyapinënpitanquëma'. ¡Pipirahuatoma huëntaco huachi! itërin chiniquéno nontaton.

Napotohuachina, cara chachin pën quëran pipipi. ²⁷Napohuachinara, ya'ipi hua'ano'sa inaquë nisapisopitari yamotiipi. Co manta huëyapisohuë' ni'pi. Co ainëna tëranta huësorochatërarinhuë'. A'mopisonta', co manta onporinhuë'. Co pi'pian tëranta conai huë'ëropiri maninhuë'.

²⁸Naporo' copirnosos: “¡Ma noyacha Yosëso paya! Inasos, Satraco, Misaco,

Api-nico, inapitari chinotërin. Inapita nicha'ëcaso marë' anquëninën a'paimarin. Inapitasos Yosëichin cancantopi ni'ton, co nohuantopihuë' a'na Yosë isonahuatona moshacaiso'. Napoaton co chimirin tëranta tël'huatatonaraihuë', ¡ca copirnosos nisapirahuë', co natërinacohuë'! ²⁹Napoaton inso tëranta isopita hui'napi'sa Yosë chinotopisos pinopachin, tëpa'ina'. Inapotahuatona yaqui'ina'. Pëinëonta amoros tël'yatacaiso marë' ya'huëapon. Intohuasona ya'huëpirinahuë' tëranta', inapochina'. Ma nananquësona nonpachinanta', inapotacaiso ya'huërin. Co a'na Yosë ina pochin nicha'ëcaso nanitërinhuë' ni'ton, inapochina',” tënin.

³⁰Ina quëran copirnosos, cara chachin Papironiaquë camaitacaiso marë' chini chiniquéno nanan quëtërin.

Napocotono copirno hua'yantacaso sha'huitërinso'

4 ¹Ca Napocotono copirnosos ninshitaranquëma'. Canpitaso nisha nisha nacionquë ya'huërama'. Nisha nisha nananquë nonama'. Naporahuaton nisha nisha piyapinquëma'. Pa'pi nohuantërahuë' ya'ipinquëma noya ya'huëatoma', sano ya'huëcamasos. ²⁻³Yosë chini chiniquéno nanantaton napotërincosos, canpitanta sha'huichinquëma'. Ina nitotohuatama' canpitanta catahuapinquëma ni'ton, sha'huitaranquëma': ¡Ma'pitacha inasos ninin paya! Co piyapinpoa nanitaparëhuasohuë', inasos ninin. Ina hua'anëntërinososos, ya'huëmiatapon. Onpo shinpoapita huënton ya'huëpirinhuë' tëranta', ina chiniquéno nanantërinososos, inachachin nisápon.

⁴⁻⁵Casos hua'anëntërahuësos pëiqué noya ya'huëato, capa cancantápirahuë'. A'na tashisos, hua'natos pa'pi pa'yanahuë'. Ina yonquirápato co napion cancantërahuë'.

⁶⁻⁷ Napohuachina, ya'ipi magiaro'sa', ninotona'piro'sa', pënotono'sa', quirica nitotoro'sa', tayora nitotoro'sa', inapita Papironiaquë ya'huëpiso', amatë-rahüë. Ma'sona tapon hua'narahuëso sha'huitiinacoso marë' amatërahüë. Canquihuachinara, hua'narahuëso' sha'huitërahüë. Inahuaso napoapona-huë', co nanitopihuë' ma'sona tapon hua'narahuëso sha'huitiinacoso'.
⁸ Piquëran huarë' Nanirinta huë'nin. Inaso', yosënhuë yonquiato Piritasasaro itërahüë anta'. Inaso' quëmapi noya yosëro'sa ispiritonëni, onpoinsona nanpicaso' anitotërin. Ina huë'pachina, hua'narahuëso sha'huitërahüë:

⁹ "Piritasasaro. Quëmaso' ninotona'piro'sa hua'anquën ni'ton, noya yosëro'sa ispiritonën ira a'notëresö pochin nitarinquën. Napoaton ya'ipi co nitotacasohuë' nininsonta nitotëran. Huë'ëhuëquë hua'narahuëso sha'huitohuatëinquën, ma'sona tapon naporinso sha'huitoco topirahuë. ¹⁰ Iso pochin hua'narahuë:

Isoro'pa' huancanachinquë,
 a'nara panca nara ni'nahuë.
 Pa'pi inápa huanirin.

¹¹ Inaso' nara a'shinahuaton, aquë aquëtë pancanantërin.
 Hui'nimotën quëran pi'iro'tëquë huarë' nincanin.
 Ya'ipi isoro'pa' quëran nanitopi quënanacaiso'.

¹² Monoquën noya noyatërin.
 Nitërinsonta', pa'pi notohuaro'.
 Inariáchin ya'ipiya coshara ananitërin.
 Ya'ipi ma'sharo'santa inaanaquë na'ipi.
 Së'painpitaquënta', inairaro'sa hua'huatopi.
 Ya'ipi isoro'paquë ya'huërinso inaquë nanpipi.

¹³⁻¹⁴ Ina quëran huë'ëhuëquë, a'nara a'paito anquëni a'nanaya ni'nahuë. Inaso' inápa quëran o'marahuaton:

'Panca nara nisahuaso' a'në-rahuatoma', së'paquënpita pë'shitëco'.

Monoquënpita matahuatoma', nitërinsonta pa'sa pa'satoco'.

Ya'ipi ma'sharo'sa inaanaquë na'ipiso', ta'aina'.

Inairaro'santa së'painpitaquë ya'huëpiso', pa'ina'.

¹⁵ Motën, itën, inapitaso napoapona-huë', inaquëranchin quëparichin.

Hua'namia, sha'pi hua'na, inaquëranpita catinaro'sa nipi-quë, catinaquëchina'.

Pacatororo'sa huáncana huëshico'. Poroncayori shipichin.

Pë'tahuaro'sarë' pasto ca'in.

¹⁶ Yonquinën tapiton, ma'sha pochin cancanchin.

Ina pochin canchisë pi'ipi pa'in.

¹⁷ Ina pochin a'paito anquëniro'sa camaitopi.

Yosëso chini chiníquën nanantaton, isoro'paquënta hua'anëntërin.

Ina ya'ipiya quëran nitotacaiso marë' napoarin.

Ina nohuanton copirnorosanta hua'anëntopi.

Insosona nohuantërinso' copirno nicacaso marë' acorin.

Sano sano piyapi nininso', a'na nacion camaicaso marë' acorin,' tënin.

¹⁸ Ina pochin hua'narahuë. Iporaso', quëma ma'sona tapon naporinso sha'huitoco. A'napita nani natanpirahuë', co insonta nanitërinhuë' sha'huitiinacoso'.

Quëmaso napoaponahuë', nanitaran. Noya yosëro'sa ispiritonën ya'coancantërinquën ni'ton, sha'huitaponco," itërahuë.

¹⁹Sha'huitohuatora, Naniriso pa'yanin. Pa'yanaton, hua'quimiachin tachianantërin. Napopirihuë': "Ama hua'narahuëso marë' pa'yanquësohuë'. Ma'sona tapon naporinso marë' tëranta co pa'yanacaso ya'huërinhuë'," itërahuë. Napotohuatora: "¡Ma'huan-tacha siniro copirno nisaran paya! ma'sona tapon hua'naranso', inimi-conënpita marë' hua'naran naporini, ¡noya noya niitonhuë'! ²⁰Nara inápa nisahuaton pancanan ni'nanso', hui'nimotën quëran pi'iro'tëquë nincanin. Ya'ipi parti quëran nanitopi quënanacaiso'. ²¹Monoquën noya noyatahuaton, hua'huayátërahuë nitërin. Ya'ipiya capacaiso marë' nanirir. Inaanaquë ma'sharo'sa na'ipi. Së'painpitaquënta', inairaro'sa hua'huatopi. ²²Ina nara pochinquën quëmaso' siniro copirno. Quëmanta ina nara a'shininso pochin chini chiniquën nanantëran. Chiniquën nanantëranso', pi'iro'tëquë nincaninso pochin ninin. Naporahuaton ya'ipi isoro'paquë hua'anëntëran. ²³Ina quëran a'nara a'paito anquëni inápa quëran o'marahuaton: 'Panca nara nininso' a'nërahuatoma', ata'huantoco'. Napoaponahuë', motën, itën, inapitaso', inaquëranchin quëparichin. Hua'namia, sha'pi hua'na, inaquëranpita catinaro'sa nipiquë catinaquëchina'. Pacatororo'sa huáncana huëshiina'. Poroncayorinta', shipichin. Ma'sharo'sa pochin pasto canchisë pi'ipi ca'in,' tënin. ²⁴Yosë chini chiniquën nanantaton, onpotatëinquënsona ana'intiinquënso' nani sha'huirin. ²⁵Quëmaso' copirnonquën nipiranhuë', piyapiro'sa ya'huërin quëran ocoiaponën. Ma'sharo'sarë'quën ya'huëaran. Toro

pochin pasto ca'saran. Poroncayonta', shipitáponquën. Ina pochin siniro copirno canchisë pi'ipi ya'huapon. 'Yosëso chini chiniquën nanantaton, ya'ipi isoro'panta hua'anëntërin. Ina nohuanton insosona nohuantërinso', copirno nicacaso marë' acorin,' tëcama huarë' noyataran huachi. ²⁶Motën, itën, inapita inaquëranchin quëparitacaisoso', naquëranchin hua'anëntamaso tapon naporin. 'Yosëso ya'ipi isoro'panta hua'anëntërin,' topatan, naquëranchin hua'anëntaantaran. ²⁷Napoaton carinquën pënëinquën: No'tëquënáchin nicator, ama huachi aquëtë oshahuaantaquësohuë'. Co noyahuë' ninansopitanta a'porahuaton, popriyatopisopita catahuacaso cancantëquë'. Tapon a'naporanso marë' noya yaya'huërápiranhuë'," itërinco.

Copirno hua'yantërinso'

²⁸Naniriri sha'huitërinso chachin Napocotono ninin. ²⁹⁻³⁰Sha'huitërin quëran huarë' a'na pi'isa' noya ya'huëantar. A'na tahuëri hua'anëntërinso pëi inapa pë'satëquë nanpërin. Inaquë ayanapon pochin: "Ni'quë'. ¡Ma pancanacha Papironia ninanoso' paya! Cari chiniquën nanantato isëquë hua'anënta'huaso marë' aocoitërahuë. A'na tahuërinta iso ninano nicatora', chiniquën nanantërahuëso yonquiapi," tënin. ³¹Noninso' co tiquiátërasohuë', inápa quëran: "¡Napocotono! Natanquë nanan sha'huichinquën. Ipora quëran huarë' co huachi copirno nisaranhuë'. ³²Piyapiro'sa ya'huërin quëran ocoiaponën. Inapotohuachinën, ma'sharo'sapitarë'quën ya'huapon. Tororo'sa pochin canchisë pi'ipi pasto capon. 'Yosëso chini chiniquën nanantaton ya'ipi isoro'paquë naciono'santa hua'anëntërin. Ina nohuanton insosona

nohuantërinso', copirno nicacaso marë' acorin,' tēcama huarë' ina pochin nisaran," itërin natanin.

³³Naporo chachin napotërinso' nanirin. Co huachi piyapiro'sarë', ya'huërin-huë'. Tororo'sa pochin pasto ca'sárin. Poroncaiori shipitárin. Ainënso', onian anporo pochin a'shinin. To'tëratë-nënpitanta', onian to'tëratë pochin a'shinin. Naporin.

Napocotono noyataantarinsó'

³⁴Noyata'huaso tahuëri nanihua-china, ca Napocotonoco inápaquë në'pëtërahuë. Naporo chachin hua'yan-tërahuëso', noyatërahuë ninatanahuë. Noyatahuato: "Yosparinquën Sinioro," itërahuë. Inaso ya'huëmiatërin ni'ton, chinotërahuë:

"Quëmaso' Sinioro chiníquën nanantëran.

Naporanso', inachachin nisápon. Shihuëipita onpo huënton ocoi-pirinahuë tëranta', quëmaso' hua'anëntápon.

³⁵Isoro'paquë ya'huëpisopita quëma marëso', co máquëno'sahuë'.

Inápaquë ya'huëpisopita, nohuantëransoráchin nipi.

Isoro'paquënta', ina pochachin nipi.

Chini chiníquën nanantëran ni'ton,

co insonta nanitarinhuë', chini-tiinquënso'.

Ma'sha nipataonta': '¿Onpoa-tonta ina pochin nisaran?' co itiinënso ya'huërinhuë'," itërahuë.

³⁶Naporo chachin noya yonquiantarahuë. Ya'ipi hua'anëntërahuëso hua'anëntaantarahuë. Naporahuaton noya niconaco piyapinëhuëpita

natëantarinaco. Ayonquirinacosopita, chiníquën nanantopisopita hua'ano'sa acorahuëso', inapita huëcapairahua-tonaco, yoniantarinaco. Naquëran-chin copirno ya'coantarahuato, iráca chiníquën nanantërahuë quëran, chini chiníquën nanantaantarahuë.

³⁷Iporaso ca Napocotonoco, Yosë inápaquë hua'anëntërinso chinotërahuë. Inasáchin noya nicato natërahuë. Inaso' ma'sha nipachina, no'tëquënáchin nisahuaton, noyasáchin ninin. "Caso noya noyaco," topachina, inari nani-tërin atapanacaso', ténahuë.

Pairaquë ninshitërinso'

5 ¹Hua'qui quëran, Pirisasaro ya'huëré', Papironia copirno ya'coantarin. A'na tahuëri inaso', panca pita ninin. Ya'ipi hua'anëntërinso no'paro'sa quëran, huaranca hua'ano'sa amatërin. Inapitarë chachin coshatahuatona', notohuaro' huino o'opi. ²⁻³No'piton copirnosó', oro, prata, inapita quëran Yosë marë' minë-ro'sa nipiso', quëshicaíso camaitërin. Ina minëro'saso', Quirosarin quëran Napocotonori iráca quëntarin. Quëshihuachinara, inapitaquë huino o'orin. Sa'inpita, cosonanënpita, hua'ano'sa amatërinso', ya'ipi inapitanta inaquë o'opi. ⁴Inaquë huino o'osahuatona', mamanshinënapita oro quëran nipiso', mosharápi. Prata, sha'pi hua'na, hua'-namia, nara, na'pi, inapita quëraonta nipiso', mosharápi.

⁵⁻⁶Naporápirinahuë', a'nanaya piyapi imira pochin nininso' ya'norahuaton, huiríchin paira nininquë ninshitarin. Së'parahuan nanparini a'pintërin ni'ton, a'ninquëchin copirnorin quënanin. Ina niconaco inaso', pa'pi pa'yanin. Pa'yanaton ropa ropátarin. ⁷Ina quëran ninotona'piro'sa', quirica nitotoro'sa', tayora

nitotoro'sa!, inapita quēcacaíso marè' chiníquèn camaitèrin. Huè'pachinara:

—Inso tēranta paso' ninshitopiso' nontaton, ma'sona tapon naporinso sha'huitohuachinco, copirnoros'a a'morinsoanpi aa'motarahuè. Oro quèran catina nipiso' apè'pèconotarahuè. Naporahuaton ca pochin nanantacaso marè' a'na hua'aniáchini ya'copiarin, ténin.

⁸Napopirinhué!, co a'nayari tēranta ma'sona tapon ninshitérinso' sha'huitacaso' nanitérinhuè!. ⁹Napohuachina, copirnosos'a na'con na'con pa'yanaton sha'píchini nítèrin. A'napita hua'ano'santa!, onporè pochin cancantopi. ¹⁰Copirno, hua'ano'sa!, inapita pa'yanènaquè noncaropiso!, copirno a'shionta natanin. Ina natanaton, coshatopiso pèiquè ya'conconin. Hua'huin paaparahuaton:

—¿Quèmaso sinioro copirno chiníquèn nanantèran! ¡Hua'qui tahuèri nicaton, hua'anèntocoi! Ama na'con na'con pa'yanaton, sha'píchini nítèquèsahuè!.

¹¹Isèquè a'nara quèmapi ya'huèrin. Inaso!, noya yosèro'sa ispiritonèni onpo nanpicasona anitotèrin. Pa'pi yonquínahuan nít'ton, tata Napocotonocori noyá nohuitèrin. A'napita quirica nitotoro'sa quèran yonqui yonquínahuan nít'ton, inapita hua'anèn nicacaso marè' acorin.

¹²Nininènso' Naniri nipirinhué!, tatacori Piritasaro itèrin. Inaso' quèmapi noya noya cancantèrin. Hua'nahuatèra ma'sona tapon naporinsopita nito sha'huirín. Co nitotacasohué! nanano'santa!, nito sha'huirín. Nanan nisè'morinso pochin nipisopitanta!, anoyatèrin. Ina apèratèquè!, ma'sona tapon paraquè ninshitopiso!, anitochinquèn, itèrin.

¹³Napotohuachina, amatahuaton natanin:

—¿Quèmaso Nanirinquèn ti? ¿Quèmanta!, a'napita cotioro'sarè'quèn

tataco Cotia parti quèran quèninquèn?

¹⁴Quèmaso yonquiatènèn: “Inaso!, noya yosèro'sa ispiritonèni ya'coancantèrin. Yonquinèn quèraonta yonqui yonquícharrarin,” itèrinaco. ¹⁵Paraquè ninshitopiso nontatona ma'sona tapon naporinso sha'huitiinacosos'a marè!, na'con quirica nitotopisopita pèrarahuè. Huècaponarahué!, nisha nananquè ninshitopi nít'ton, co nitotopihuè!. ¹⁶Quèmaso napoaponahuè!, sacai nininsopita nito sha'huiranso' natantèrahuè. Iso ninshitopiso' nontaton, ma'sona tapon naporinso sha'huitohuatanco, copirnoros'a a'morinsoanpi aa'motaranquèn. Catinanta oro quèran nipiso!, apè'pèconotaranquèn. Naporahuaton ca pochin nanantacaso marè' a'na hua'aínchin ya'copiarinquèn, itèrin.

¹⁷Napotohuachina:

—Yanicanarancosopitaso!, quèmaora chachin maantaquè!. Hua'anèntèranso pèiquè sacatohuato, noya ni'sarinaco. Inapotiinacosonta!, a'na piyapi quètèquè!. Co manta acanaancosos'a nohuan-taporahuè!, paraquè ma'sona tapon ninshitopiso!, sha'huitaranquèn.

¹⁸Yosè chini chiníquèn nanantèrinsoari, iráca tata Napocotono copirno nicacaso marè' acorin. Inari chiníquèn nanan quètèrin nít'ton, noya noya hua'anèntèrin. Ina marè' naní quèran noya nicatona tè'huatopi. ¹⁹Inapotèrin nít'ton, nisha nisha piyapi'sari tè'huatatonata natèpi. Nisha nisha nacionquè ya'huèaponarahué!, nisha nisha nananquè nonaponarahué!, natèpi. Insosona nohuantèrinso!, atèpatèrin. Insosona nohuantèrinso!, nicha'èrin. Nohuantèrinso'pita chini chiníquèn nanan camaitacaiso marè' quètèrin. A'naquènso nipirinhué!, chiníquèn nanantopirinhué!, ocoihuachina atapanin. ²⁰Inapoaton, “caso noya

noyaco. Co insonta ca pochin ya'huë-rinhuë',²⁰ tënin. Ina pochin yonquiaton, piyapi'sa yaaparisitërin. Napohuachina, Yosëri copirno ya'conin quëran ocoirin.²¹ Co huachi nanitërinhuë' piyapi'sa huáncana ya'huëcaso'. Napoaton ocoihuachinara, tanan moraro'sarë' ya'huërin. Tororo'sa pochin pasto ca'nin. Poroncaiori shipitárin. Naporin. "Yosëso chini chiníquën nanantaton ya'ipi isoro'paquë naciono'santa', hua'anëntërin. Ina nohuanton insosona nohuantërinso' copirno nicacaso marë' acorin," tēcaquë huarë' noyatërin.²² Tata naporinso quēmanta siniro copirno nitotaponahuë', co cancan yonquiaton sano yonquiranhuë'.²³ Yosë tē'hua-taton natēcaso nipirinhuë', nocanatē pochin ninan. Inapoaton minëro'sa ina pëinën quëran quëpiso amato-huatana, quëshirinën. Quëpachinara, inaquë përaransopita huino ichio'oran. Naporahuaton mamanshinënpita oro quëran nipiso', mosharan. Prata, sha'pi hua'na, hua'namia, nara, na'pi, inapita quëran nipisonta', mosharan. Inapitaso co máquëno'sahuë ni'tona', co quënantopihuë', co natantopihuë', co manta nitotopihuë', napopi. Napopirinahuë', inapitaso chinotëran. Yosëso ananpirinquën. Ina nohuantohuachin ma'pitaso yonquiranso ninan. Inaso napopirinhuë', co chinotëranhuë'.²⁴⁻²⁵ Napoaton ninshitacaso marë' imira ni'nanso' a'parin. Ninshitohuachina:

MINI MINI TIQUIRI PARSIN

tënin.

²⁶ *Mini* hua'anëntëranso tahuëri'sa Yosëri pichiton, ocoiarinquën huachi tapon naporin.

²⁷ *Tiquiri* pë'tënanquë pë'tënëso pochin Yosë nitohuachinquëna, pahuanan tapon naporin.

²⁸ *Parsin* hua'anëntëransoso', nipa-tomatapona'. Mitia piyapiro'sa', Pirsia piyapiro'sa', inapitari hua'anëntapona huachi tapon naporin, itërin Naniriri.

²⁹ Napotohuachina copirnosos', piyapinënpita camairin: "Ca a'morahuë-soanpi Naniri a'motahuatoma', oro quëran catina nipiquë apë'pëconotoco'. Naporahuaton ca pochin nanantacaso marë', a'na hua'aínchini ya'copiapon. Ya'ipinquëma ina nitotoco'," itërin. Copirno napohuachina piyapinënpitaso', ina inachachin nipi.

³⁰ Napoaponahuë', naporos' tashi chachin Pírisasaro copirno tēpapi.
³¹ Mitia copirno Tario itopisoari ya'huë-rëtërin. Saota shonca cato pi'lipitahuaso naporin.

Naniri pa'pini quëran cha'ërinso'

6 ¹ Ya'ipi hua'anëntërinquë camaitacaiso marë' Tario copirnosos', pasa cato shonca chirinchiro'sa acorin.
² Ama inapitari pi'pian tēranta ihuacaiso marëhuë', cato hua'ano'sa acorahuaton. Nanirinta ina marë' acorin.
³ Inaso napoaponahuë', noya noya nitotaton a'napita hua'ano'sa', chirinchiro'sa', inapita ya'cotërin. Ina nicaton copirnosos', ya'ipi hua'anëntërinquë camaitacaso marë' ina yaacorin.
⁴ Hua'ano'sa', chirinchiro'sa', inapitariso napoaponahuë', co quë'yapihuë'. Inapoatona sha'huirapicaiso marë' maquë tēranta tēhuërinso' yon'ipi. Naniriso noyasáchin nisahuaton, co pi'pian tēranta ihuatërinhuë'. Napoaton co nanitopihuë' sha'huirapicaiso'.
⁵ Napoaponahuë', onpopionta yaminsëatona': "Co'chi maquë tēranta sha'huirapichináchinhuë' niconin paga. Yosënën chinotërin

quëran tëhuënchinso', canaitërihua-huë',” topi.

⁶Ninapotatona', hua'ano'sa', chirin-chiro'sa', inapitari copirno nonpintacaiso marë' paahuapi. Cantonahuatona noyasha nontopi:

—¡Nanpimiataton sinioro copirno hua'anëntocoi! ⁷⁻⁸Ya'ipi no'panënpoaquë hua'ano'sa ya'conaiso', a'nara nanan quëma camaitacaso marë' yonquirai. Cara shonca tahuëri marë' quëmasá-chin sinioro copirno piyapiro'sa ma'sha nohuantopiso', natainën. Co a'na piyapi natanacaiso ya'huërinhuë'. Co yosë-nëna tëranta natanacaiso ya'huërinhuë'. Insosona co natëtohuachinhuë', pa'piniro'sa ya'huërinquë të'yatacaiso ya'huërin. Ina inachachin nicacaiso marë' quëma sinioro copirno quirica ninshitëraiquë, nininën acorahuaton hui'shaquë'. Inapotohuaton, co huachi incari tëranta anishataponhuë'. Mitiaro'sa', pirsiaro'sa', inapita ina pochin camaitohuachinara, co incari tëranta nanitërinhuë' tapicaso', itopi.

⁹Ina natanahuaton, Tario copirnosos natëtërin. Quirica ninshitopiquë nininën acorahuaton, hui'sharin. ¹⁰Camaitopiso Naniri nitotaponahuë', co natëtërinhuë'. Pëinënquë pa'sahuaton, huë'ërinso patoanaquë ya'conin. Huintananënpita Quirosarin parti notëttopiso' i'sohuatahuaton, isonin. Isonahuaton Yosë nontërin, chinotërin, naporin. Inachintërin nichinapon chachin nani tahuëri cararo naporin. ¹¹Ina nicatona', hua'ano'sa', chirin-chiro'sa', inapitaso Naniri pëinënquë napopiná-chin ya'conpi. Ya'conpachinara, Yosë nontaton chinotárin quënanconpi. ¹²Ina quëran a'naroáchin copirno paaparahuatona':

—Quëmaso' sinioro copirno cara shonca tahuëri marë' ya'ipi piyapinënpita

camairan: “Ma'sha nohuantohuatama', casáchin natanco. Co a'na piyapi natanacaiso ya'huërinhuë'. Co yosë-ro'sa tëranta natanacaiso ya'huërinhuë'. Insosona co natëtohuachinhuë', pa'piniro'sa ya'huërinquë të'yatacaiso ya'huërin,” ¿tënan camaitapon pora?

—Naporin mini. Naporahuëso' nani hui'sharahuë ni'ton, co incari tëranta nanitërinhuë' tapicaso'. Mitiaro'sa', pirsiaro'sa', inapita camaitërinso ni'ton, co tapicaso ya'huërinhuë', ténin copirno. ¹³Napotohuachina, hua'ano'saso taantapi:

—Naniriso' a'napitarë chachin Cotia parti quëran quëpirinahuë', co natërinquënhuë'. Quirica ninshitëransonta', co të'huatërinhuë'. Inaso', cararo nani tahuëri Yosë nontaton chinotërin. Quiyari chachin ni'nai, itopi.

¹⁴⁻¹⁵Ina natanaton, copirnosos pa'pi sëtërin: “Onpotahuato tëranta Naniri nicha'ëca'huaso ya'huërin,” ténin yonquinënquë. Inapoaton i'huaraya huarë' chiníquën sacatopirinhuë', hua'ano'sasos niyontoantarahuatona', copirno nontaantapi:

—Naniri chiminacaso ya'huërinso', nani sinioro copirno nitotëran. Mitia, Pirsia, inapita copirnosos'saso', ma'sona nicacaiso hui'sharahuatona camaitohuachinara, co incari tëranta tapicaso nanitërinhuë', itopi.

¹⁶Napotohuachinara, camaitërin: “Naniri quëcatoma', pa'pini' ya'huërinquë të'yatoco',” ténin. Co'huara të'yachátërasoihuë':

—Quëmaso Naniri, Sinioroíchin cancantaton natëran. Ina nicha'ëin-quën, itërin.

¹⁷Pa'pini' ya'huërinquë Naniri të'ya-tohuachinara, ya'coananën panca na'pi pi'napirahuatona pa'copitopi. Ina na'piquë copirnosos', sichonën quëran

sichotërin. Chiníquën nanantopisopita hua'ano'santa', ina pochachin sichotopi anta'. “Copirno camaitërinso chachin Nanirinta nitopi,” ta'caiso marë' sichotëra'piapi. ¹⁸Ina quëran copirnosol, hua'anëntërinso pëiquë pa'nin. Co coshataponahuë', huë'ërinquë quëhuënin. Co pi'pian tëranta capa cancantacaso yonquirinhuë'. Naporahuaton ya'ipi tashi co manta huë'ërinhuë'. ¹⁹Ipora tahuëriso chachin huënsërahuaton, pa'piniro'sa ya'huërinquë ta'arë'nachin pa'nin. ²⁰Nani ya'caritohuachina, co napon ancantaton:

—¡Naniri. Quëmaso Yosëichin cancantaton natëran! Inaso' nanpiárin nichinapon chachin, ¿nicha'ërinquën pa'piniro'sa quëran to? itërin.

²¹⁻²²¡Nicha'ërinco mini siniro copirno! Quëmanta nanpimiataton

hua'anëntocoi. Co manta tëhuëtëran-quënsohuë' Yosë nitotaton, pa'piniro'sa së'copianantacaso marë' anquëninën chachin a'paimarin. Inapotohuachina, co manta onpotërinacohuë', itërin.

²³Ina natanahuaton, copirnosol capa cancantërin. Ina quëran a'naroáchin Naniri ocoicaiso' camaitërin. Nani ocoihuachinara ni'pirinahuë', co manta pa'piniro'sari onpotërinhuë'. Inaso' Yosë natërin ni'ton, noya pipirin. ²⁴Ina quëran copirnosol, camaitërin: “¡Naniri sha'huirapipisopita hua'ano'sa', chirin-chiro'sa', sa'ina', hui'nina', inapita maco'! ¡Nani mapatama', pa'piniro'sa ya'huërinquë të'yatoco'!” tënin. Napotohuachina, inapotopi. Inapitasol ipora të'yatasoi chachin, pa'piniro'sari macatona pa'sa pa'satopi.

²⁵Ina piquëran Tario copirnosol, quirica ninshitërin: “Ca Tario copirnocol ninshitaranquëma'. Canpitaso nisha nisha nacionquë ya'huërama'. Nisha nisha nananquë nonama'. Naporahuaton nisha nisha piyapinquëma'. Pa'pi nohuantërahuë ya'ipinquëma noya ya'huëatoma', sano ya'huëcamaso'. ²⁶Ya'ipi hua'anëntërahuësö no'paquë, Naniriri chinotërinso Yosë të'huatatoma', nöya ni'co'.

Inasáchin Yosë ya'huëmiatërinso'.

Hua'anëntërinso', co onporonta ta'huantaponhuë'.

Chiníquën nanantërinson'ta', co nitiquiaponhuë'.

²⁷Inafáchin nicha'ëtona'piso'.

Isoro'paquë, pi'iro'tëquë, inaquëpita

co nanitapacasohuë' nininsopita ninin.

Naniri pa'piniquë të'yatopiraihuë', inari nicha'ërin ni'ton, co manta onpotopihuë', tënin ninshitaton.

²⁸Ina pochin Naniriso', Tario copirno catahuarin. Pirsia copirno Siro itopisonta', catahuarin. Inapitarinta', chiníquën nanan camaitacaso marë' quëtopi ni'ton, naporin.

**Catapini ma'sharo'sa
pochin nininso'**

7 ¹Pirsasaro copirno Papironiaquë nani a'na pi'ira hua'anëntarin. Naporo' Naniriso', a'na tashi huë'ërinquë hua'narin. Capayatahuaton noya noya nininsopita hua'narinso', ninshitërin.

²Ninshitohuachina, iso pochin acorin: "Huë'ëhuëquë panca marë ni'nahuë. Catapini ihuano'sa^c ya'huëinsopitari pihuihuachina, marëso panca co'sacaitërin. ³A'nanaya ni'pirahuë', catapini panca ma'sharo'sa nisha nisha ya'nopiso', marë quëran pipirapi. Inapitaso', co napopináchin ni'topihuë'. Nisha nisha ni'topi. ⁴Ya'natiirinsoso', pa'pini' pochin ni'taponahuë', panca onian pochin anpiantëhuanin. Ina nicasoco chachin anpiantënpita oshitëtahuatona', piyapi pochin ahuanipi. Inapotohuachinara, piyapi pochachin cancantërin.

⁵Ina piquëran niantarinsoso', tocani pochin ya'norin. Inaso' huanihuachina, a'natëran inapamiachin huanirin ni'ton, a'natëranso tahuanin. Cara ma'sha nininpitë', naquërin ni'nahuë. Naporahuaton: '¡Paaton onponta nosha ca'quë!' itopi natanahuë.

⁶Ina piquëran niantarinsonta', pa'pini pochin ya'norin ni'nahuë. Inaso', catapini anpiantëhuanin. Motënpitanta catapini ya'huëtërin. Naporahuaton, chiníquën nanan quëtopi hua'anëntacaso marë' ni'nahuë.

⁷Piquëran nininsoso', pa'pi të'huatoro ya'norin ni'nahuë. Naporahuaton pa'pi

chiníquën. Panca natëro'sa hua'namia quëran ya'huëtërin. Nani ma'sha quënaninsopita pë'yara'piarin. Oshitë oshitëtëra'piarin. Pë'sotërinso'pitanta to'pi to'pitëra'piarin. Inaso', co a'napita ma'sharo'sa huë'ëhuëquë ni'nahuëso pochin ya'norinhuë'. Shonca pomonënpita motënpita quë ya'huëtërin.

⁸Ina ma'sha pomonënpita nicasoco chachin, inapita huáncana quëran a'nara pomona'huain pipitaantarin. Ina pichopitacaso marë' cara pomonënpita opashotopi. Inaso pomona'huaya, piyapi pochin ya'pirahuanin. Nonpachinanta', pa'pi nocantërin ni'nahuë.

Yosë coisë pochin nisarinsos'

- ⁹Ina quëran niantahuatora, hua'anëntacaiso shiraro'sa acorapi. Inaquë a'nara Ansiano, másho pochin ya'norinsos' huënsërin. A'morinsosos', ocai pochin huiríchin. Ainëonta', huiri huaita noyá pë'sapinan pochin ya'norin. Hua'anëntërinso shiranën, ina tahuinanënpita, inapitanta panca pën nënë nënëtarinsos' pochin ya'norin.
- ¹⁰Ina notënan quëraonta', pancai' pochin pipirarin. I'sha niponahuë', pën pochin ya'norin. Notohuaro' huaranca anquëniro'sari chinotopi. Notohuaro' michon piyapiro'santa', ina notënanquë huaniápopi. Coisëro'sa caniaritapi huachi piyapi'sa natanacaiso'.

^c7.2 *Catapini ihuano'saso'*: Ya'ipi parti quëran tapon naporin.

Quiricarosanta onirira'piapi.

¹¹ Pomona'huaya pipihuachina, nocantaton noninso' natanáruhuë. Ina nicasoco chachin ma'sha shonca pomon ya'huëtërinso tēparahua-tona', yáquirapiapi. Inapotahuatona huiquitacaso marë' pēnquë tē'yatopi. ¹² A'napita ma'sharo'sa pochin nipisopitanta', hua'anëntopiso osërëtëra'piapi. Napoaponahuë', co naporo chachin tēpapihuë'. Tahuërinëna naniquë huarë', inapotapona'.

¹³ Huë'ëhuëquë inapita nicasoco, a'nanaya,

a'nara quëmapi chitoro huán-cana o'mamarin.

O'marahuaton Ansiano huën-sëarinso ya'cari', pa'nin.

Ina quëran aya'caritopi huachi.

¹⁴ Inapotohuachinara, ya'ipi noya noya hua'anëntacaso marë'

Ansianori chini chiniquën nanan quëtërin.

Inapotohuachina, ya'ipi naciono'saquë ya'huëpiso-pitari,

nisha nisha nananquë nonpiso-pitari ina chinotapi.

Chiniquën nanantërinso', co onporonta nishataponhuë'.

Hua'anëntërinsonata', co onporo ta'huantaponhuë'.

¹⁵⁻¹⁷ Ya'ipi inapita ni'sahuato, pa'pi pa'yanahuë. Co napion ancantato, a'nara inaquë huaniárinso', paaparahuë: 'Ya'ipi ni'nahuësopita ¿ma'ta tapon naporin? Sha'huitoco canta nitochi topirahuë,' itërahuë. Napotohuatora: 'Catapini ma'sharo'sa pochin ni'nansopitaso', catapini copirnoros'a^d tapon naporin.

Inapitaso' hua'anëntohuachina', ya'ipiro'pa' hua'anëntapona'. ¹⁸ Inapita piquëranso', Yosë chini chiniquën nanantërinso' imapisopitari, hua'anëntapona huachi. Inapita hua'anëntohuachina', co huachi onporonta a'napitari hua'anëntopiso matarinhuë', itërinco.

¹⁹⁻²² Napotohuachincora, nataantarahuë: 'Piquëran ma'sha pipirinsoso', a'napita quëran nisha ya'norin. Pa'pi tē'huatoro ni'tërin. Natëquënpita hua'-namia quëran ya'huëtërin. To'tëratënpitanta', sha'pi hua'na quëran ya'huëtërin. Ya'ipi quënaninso' pē'yara'piarin. Oshitë oshitëtëra'piarin. Pē'sotërinso-pitanta', to'pi to'pitëra'piarin. Shonca pomonënpita ya'huëtërin. A'na pomona'huanta pipitaantarahuaton, ya'pirahuanin. Ina nonpachina, pa'pi nocantërin. Naparahuaton ina pomona'huaso', a'napita pomono'sa quëran panca panca pochin ya'norin. Ina pichopitacaso marë' cara pomono'sa anotopi. Ina pomona'huaso', Yosë imapisopitanta', ahuëarin. Inapotaton minsëarin. Napoin quëran, Ansiano, masho pochin ya'norinso huë'nin. Huë'pachina, Yosë imapisopita no'tëquën catahuarin. Nani huachi tahuëri nanirin Yosë piyapinënpitari ya'ipiro'pa' hua'anëntacaso ni'ton, naporin. Ya'ipi inapita naporinso yanitotërahuë,' itërahuë. ²³ Napotohuatora:

'Piquëran ma'sha pipirinsoso', isoro'paquë hua'anëntacaiso', tapon naporin anta'.

Cara ya'huërinso piquëran inanta ya'huëapon.

Inaso', co a'napita pochin nisarinhuë'.

Ya'ipi quënaninso' pē'yara'-piapon.

^d7.15-17 *Catapini copirnoros'a topachina*: Co catapini chachin tapon napoarinhüë', na'con chachin yonquiaton naporin.

Oshitë oshitëtëra'piapon.

To'pi to'pitëra'piapon. Napoarin.

²⁴ Shonca pomonënpitaso', shonca copirnoros'a

ina hua'anëntërinquë hua'anëntapona', tapon naporin.

Ina piquëran a'na ya'huërë' copirno ya'coantapon.

Inaso' ya'compachin, co a'napita copirnoros'a pochin nisarinhuë'.

Shonca copirno quëran cara copirno minsëapon.

²⁵ Yosëso chini chiniquéen nanan-topirinhue', no'huipon.

Yosë piyapinënpitanta', shiti-quiapon.

Yosë pënëntëransopita anishata-caso camaitapon.

Yosë chinotatona niyontona-caiso tahuëri'santa', inapotapon.

Yosë piyapinënpita quëran huarë', cara pi'ipi miria nohuantërinso' nitapon.

²⁶⁻²⁷ Napopirinhue', coisëros'aso piyapiro'sa natanapi.

Ina copirno ocoirahuatona', ata'huantapi huachi.

Inapotahuatona Yosë piyapinënpita ya'huërë',

isoro'pa' hua'anëntacaiso marë' quëtapona'.

Inapitaso' hua'anëntohuachina', noya noya nisapi huachi.

Hua'anëntopiso ya'huëmiatarin. Nisha nisha piyapiro'sa

isoro'paquë ya'huëpisopita piyapitapona'.

Camaihuachina natëpona', itërinco.

²⁸ Isëquë huarë' sha'huitëranquëmaso' nanirin. Caso ina yonquiato co napion cancantërahuë. Naporahuato cania'pi

ninatanahuë. Napoaporahuë', co inso tëranta hua'narahuëso sha'huitërahuë'."

Naniri israiro'sa marë'

Yosë nontërinso'

9 ¹⁻² Papiironiaro'saso', Asoiro hui'nin Tario itopisori hua'anëntarin. Inahuaso', Mitia piyapiro'sa'. Ina Tario ipora huarë' a'na pi'ipíchin hua'anëntaso', caso Irimiasë ninshitërinso' quirica nontato, na'con yonquirahuë. Inaso' pënëntona'pi, ninoton aninshitërin: "Quirosarin ninanoso' ata'huantohuachina', canchisë shonca pi'ipi na'piros'ara' yamorápon," tënin. Siniorori anitotërin ni'ton, ina pochin aninshitërin. ³ Naporu tahuëri'sa na'con Yosë nontërahuë. Sa'catën a'mosahuato, huariano aipi huënsërahuë. Inapoato ayono ninahuë. ⁴ Nontohuatora:

"Quëmaso' Sinioro chini chiniquéen nanantaton, ya'ipi nanitaparan. Ma'sona sha'huitohuatancoi, no'tëquën nonan. Nosoroatënën camaitëransopita natëhuachinën, quëmarinta nosororanso' a'notëran. ⁵ Tëhuëenchachin quiyaso' co noyahuë' nicatoi oshahuanai. Co costaransohuë' ninai. Co quëma ya'huëransohuë' pochin cancantatoi ya'huërai. Camaitëransopita, sha'huiransopita, inapita a'porai. ⁶ Pënëntona'piros'aso' piyapinënpita nipirinhue', co natëraihuë'. Inapitaso' quëmari nanan quëtëran ni'ton, copirnonëhuëipita pënëmpi. Hua'ano'sanëhuëipita, shima-shonëhuëipita, ya'ipi israiro'sa', inapita pënëmpi. ⁷ Quëmaso' noya coisë pochin nicaton, no'tëquën ana'intërancoi. Ina marë' quiyaso' ya'ipi cotioro'sacoi tapanai. Quirosarinquë ya'huëpisopita, a'napita israiro'sa ya'caria ya'huëpiso', áquë ya'huëpiso', quëma nisha nisha no'paro'saquë të'yatërancoi. Ya'ipicoi oshahuanai ni'ton, inapotërancoi.

⁸Copirnonëhuëipita, hua'ano'sanë-huëipita, shimashonëhuëipita, inapita pochachin quiyanta', tapanai. Co natëteinquënhuë' oshahuanaiso marë' naporai. ⁹⁻¹⁰Quëmaso napoaponahuë', Yosënhuëinquën ni'ton, nosorocoi. Nosoroatoncoi nicha'ëcoi. Quiyaso' co natëteinquënhuë, pënënancoisopita co natanaihuë pochin ninai. Pënëntona'piro'sa quëran a'chintopirancoihuë', co natëraihuë'. ¹¹Ya'ipi isirairo'sacoi a'chintërancoisopita co natëraihuë'. Camaitëransopitanta', co natëca'huaiso nohantëraihuë'. Iráca Moisésë pënëntërinso' quiricaquë sha'huitërancoi: 'Caso Yosëco ni'ton, sha'huitëranquëma'. Iso quirica quëran pënënanquëmasopita co natëhuatamacohuë', pa'pi chiníquën aparisitaranquëma', itërancoi. Co quëma natëteinquënhuë' panca tēhuërai ni'ton, naporanso chachin iporasoi parisitarai. ¹²Po'pin ana'inatatoncoi, sha'huitërancoiso ananiran. Ya'ipicoi, copirnonëhuëi quëran huarë' pa'pi chiníquën ana'intërancoi. Co intohua tēranta isoro'paquë, Quirosarinquë parisitopiso pochin parisichinpihuë'. ¹³Moisésë pënëntërinso' quiricaquë ninshitërinso pochachin pa'pi chiníquën parisitërai. Inapoaipiraihuë', co chinotërainquënhuë'. Co noyahuë' ninaisopitanta co a'poraihuë'. No'të nanan a'chintërancoisonta', co imaraihuë'. ¹⁴Quëmaso Siniro Yosënhuëinquën ni'ton, noya coisë pochin ninan. Napoaton po'pin parisía'huaiso a'patiirancoi. Quëmaso' noyasáchin nipiranhuë', quiyaso co yanatërainquënhuë'.

¹⁵Quëmaso Siniro Yosënhuëinquën. Chiníquën nanantaton piyapinënpitacoi Iquipito quëran ocoirancoi. Inapotoncoi sacóshin nahuinan. Quiyaso napoaponahuë', co noyahuë' nicatoi

oshahuanai. ¹⁶Quëmaso' noyanquën ninanso' nitotërai. Quirosarinquë ya'huëpisopita pa'pi no'huiton ana'intëran. Inapotëranso sanoaton, catahuaantaquë'. Inaso ninano', quëma ninanonën. Inaquë chinotiinëinquënso marë' pëi acoran. A'napita naciono'sa ina pirayan ya'huëpiso', Quirosarinquë ya'huëpisopita yonquiatona tēhuapi. Quiyaora tēhuënhuëiquë, inapotërinacoi. Shimashonëhuëipitanta tēhuëpi ni'ton, inapotërinacoi. ¹⁷Quëmaso Siniro Yosënhuëinquën. Caso piyapinëncó nipirahuë' nontaranquënso' natanco. Natanatonco pëinën nishinahuën acopiso' yonquiquë'. Catahuaantahuatancoi: '¡Ma noyacha Sinirori catahuarin paya!' ta'tona', piyapiro'sa pa'yatarinën. ¹⁸Nosoroatoncoi Siniro nontaranquënso' natanquë'. Quirosarinquë pëinën ya'huërin ni'ton, inaquë chinotopirainquënhuë', ata'huantopi. Ina nicaton catahuacoi: 'Noya ninaiso marë' Siniro a'paniarincoi,' co tēnaihuë'. Pa'pi nosororancoisoi yonquiatoi nontarainquën. ¹⁹¡Siniro onpopionta natancoi! Tēhuëtopirainquënhuë', nicha'ëcoi. Nontaranquënso' natanaton, catahuacoi. Noya nicatënenquën pa'yatiinënso marë' catahuacoi. Quëma pëinënso', Quirosarinquë ya'huërin. Ina ninanonta yonquiaton catahuacoi. Piyapinënpitacointa chinotërainquënso yonquiaton, a'naróachin catahuacoi,' itërahuë'.

Canchisë shonca simana nininso'

²⁰Ina pochin nontato oshanëhuë Yosë sha'huitërahuë. Isirairo'sa oshanënanta sha'huitërahuë. Quirosarin marënta nontërahuë. ²¹⁻²²Ina pochin nontasoco, a'nara anquëni hua'an yanponahuaton huëcapairinco. Iracanta hua'narahuëquë

quënanahuëso chachin huë'nin. Panca tëhuërënahuasos' Yosë marë' ma'sha tëpapiso' ahuiquitopi. Naporo ora pochin ya'notahuatonco:

“Naniri. ¿Ya'huëaran? Yosë nani yonquirin catahuainquëmaso'. Ina no'tëquën ayonquica'huanquënso marë' o'marahuë. ²³Yosë nontëranso' caniaritasënquën chachin, inaso a'panirinquën. Inaso' nosoromiatë-rinquën ni'ton, anitota'huanquënso marë' a'paimarinco. Iporaso' noya huëratëhuanaton natanquë no'tëquën nitotamaso marë'.

²⁴Quirosarin ninano', isairio'sa', inapita Yosëri ana'interinso', canchisë shonca simana^e pahuanarin nanicaso'.

Ina nápo simana nanihuachin, nicha'ësarinquëma'.

Co noyahuë' nicatoma Yosë tëhuëtërama',

co natantochináchinhuë' cancantatoma oshahuanama'.

Inapopiramahuë', nicha'ësarinquëma'.

Ina piquëranso huachi noyasá-chin nicatoma ya'huapoma'.

Naporo huachi hua'naton ni'nansopita naniarin.

Pënëntona'piro'santa Yosë nohuanton anitotërinëmaso', nanipon.

Naporo huachi Noya Noya nininso', Yosë marë' acoapona'.

²⁵Isonta nitotahuaton, noya yonquiquë':

Quirosarin noya acoantacaiso marë' nanan yo'pi quëran,

hua'an Yosëri huayoninso ya'conaquë huarë',

canchisë simana nisahuaton, saota shonca cato simana hua'quiapon.

Quirosarin pairanën, cachiros'a', inapita anoyatasoi',

na'con parisitacaiso' ya'huëapon.

²⁶Saota shonca cato simana piquëran

hua'an Yosëri huayoninso tëpaponna'.

Quirosarin ninano', Yosë chinotacaso pëi',

inapita naquëranchin ata'huaantaapona'.

A'nara copirno piyapinënpitarë chachin

huëcaton inapotapon.

Panca paquii' a'naroáchin mëntarinso pochin

ta'huantacaiso' canquipon.

Quira nicacaiso', niata'huantacaiso',

inapitaso', tahuëri ta'huantaquë huarë' imapon.

²⁷A'na simana marë' ina copirnosos',

notohuaro' piyapi'sarë' anoyatapon.

Napoaponahuë ina simana huancanarahuasos',

Yosë marë' ma'sha ahuiquitacaiso', acopitapon.

Ma'sha Yosë marë' quëcacaisonta', inapotapon.

Artaro ma'sha Sinioro marë' ahuiquitopiso notënanquë,

pa'pi co noyahuë' nininso nicatona', tapiapona'.

Ina piquëranso napoaponahuë', Yosëri chachin naponapi' ata-

huantapon huachi," itërinco.

^e9.24 *Canchisë shonca simana topachina*: Co simanamia yonquiaton naporinhuë'.